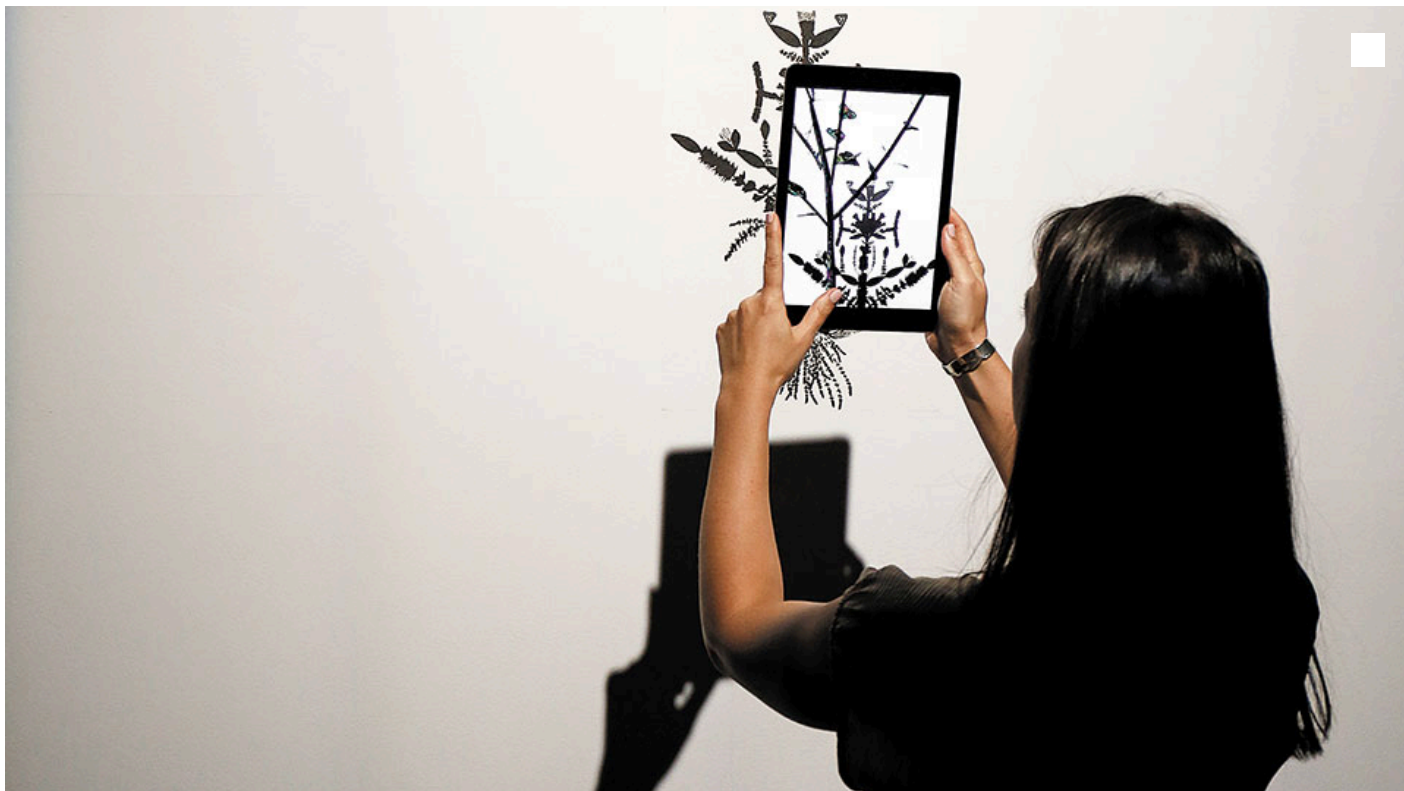

Εικαστικά

Φυτά στη θέση σκληρών δίσκων

2' 44" χρόνος ανάγνωσης

[Ακούστε το άρθρο](#)

Ο «Κήπος δεδομένων» ψηλαφίζει τη σχέση φύσης και πληροφορίας.

Νικόλας Ζώης

10.09.2020 - 07:53

Μοιάζει με σενάριο επιστημονικής φαντασίας: στη σύγχρονη Αθήνα, μια μυστική κοινότητα πολιτών, απαυδισμένη από την απώλεια της ιδιωτικότητάς της, αποθηκεύει τα ψηφιακά της δεδομένα όχι στους server της Google, του Facebook και της Amazon, που τα διαχειρίζονται κατά βούληση και επιβαρύνουν το περιβάλλον, αλλά στο DNA του μικροσκοπικού φυτού *Micromeria Acroplitana*, που ευδοκίμει αποκλειστικά στον βράχο της Ακρόπολης.

Αυτός είναι συνοπτικά ο μυθοπλαστικός κορμός της multimedia εγκατάστασης με τίτλο «Κήπος δεδομένων», που δημιούργησε η εικαστικός, ερευνήτρια και παιδαγωγός Κυριακή Γονή, σε ανάθεση και παραγωγή της Στέγης του Ιδρύματος Ωνάση. Το ενδιαφέρον όμως του σεναρίου, είναι ότι τα φουτουριστικά στοιχεία του, προέρχονται από ένα μέλλον όχι ακριβώς μακρινό. Το 2016, μια ομάδα Σλοβένων επιστημόνων με επικεφαλής τη γιατρό Κάριν Φίστερ, κατόρθωσε να αποθηκεύσει κωδικοποιημένη τη φράση «Hello world» στο DNA ενός φυτού και έπειτα να την ανακτήσει· το ενεργειακό αποτύπωμα των μεγάλων κέντρων δεδομένων του πλανήτη, είναι σύμφωνα με έρευνες, τεράστιο· κι εκείνο το μικροσκοπικό φυτό της Ακρόπολης, ενώ εθεωρείτο εξαφανισμένο από τον προηγούμενο αιώνα, εντοπίστηκε πρόσφατα από τον περιβαλλοντολόγο Λάμπρο Τσουνη και τον πατέρα του, Γρηγόρη.

«Ολα ξεκίνησαν σαν μια προσωπική διερεύνηση, μετά την απώλεια ενός αγαπημένου μου προσώπου, που αγαπούσε πολύ τα φυτά», διηγείται στην «Κ» η Κυριακή Γονή. «Αναρωτήθηκα τότε αν θα μπορούσα να μεταφέρω στα φύλλα και στον μίσχο τους, κάποιες ηχογραφήσεις ή φωτογραφίες εκείνου του προσώπου. Έπειτα έμαθα για τις έρευνες των Σλοβένων ή για το *Micromeria Acroplitana* και ήρθα σε επαφή με τους ερευνητές. Ωστόσο, στο έργο μου δεν προέβλεπα την αποθήκευση ψηφιακών δεδομένων στα φυτά ως πανάκεια. Ο «Κήπος δεδομένων» εξετάζει ένα ημιπλασματικό σενάριο, που ανοίγει μια προβληματική για το πώς αντιμετωπίζουμε τον πλανήτη και που αναφέρεται, σε μια εποχή

αυξανόμενης επιτήρησης και δημιουργίας τεράστιων βιομετρικών δεδομένων, σε αυτό που ονομάζεται “αντιεπιτήρηση”».

Η εικαστικός χαρακτηρίζει το σενάριο της «ημιπλασματικό», γιατί η ιστορία της φανταστικής κοινότητας που αποθηκεύει τα δεδομένα της στο φυτό, είναι απλώς ένα κομμάτι του. Στο σύνολό του, ο «Κήπος δεδομένων» περιλαμβάνει και μια ηχητική performance του πολυφωνικού σχήματος «Πλειάδες», βιντεοσκοπημένες συνεντεύξεις με τους εμπλεκόμενους ερευνητές, σχέδια σε ύφασμα και χαρτί ή εφαρμογές επαυξημένης πραγματικότητας. Διόλου παράξενο που το έργο συμμετέχει και στο φετινό φεστιβάλ ψηφιακών μέσων «Ars Electronica» της Αυστρίας.

Στην Ελλάδα, ο αρχικός προγραμματισμός ήθελε τον «Κήπο δεδομένων» να σπίνεται στη Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση τον Μάρτιο. Ωστόσο, για ευνόπους λόγους, το έργο θα είναι επισκέψιμο μέσα από εικονική ξενάγηση στο onassis.org, από σήμερα ως τις 20 Σεπτεμβρίου. Εστω κι έτσι, μπορεί κανείς να παρακολουθήσει την κατάληξη εκείνης της μουσικής κοινότητας (σε ένα βίντεο 11,5 λεπτών), να παρατηρήσει πορτρέτα επαυξημένης πραγματικότητας του Micromeria Acropolis (καμουφλαρισμένου, ώστε να προστατευθεί από τα αλγοριθμικά συστήματα επιτήρησης) και να αναρωτηθεί αν η αποθήκευση πληροφοριών σε ένα φυτό θα μας έκανε πιο επιλεκτικούς στη διατήρηση των δεδομένων μας, αν θα επηρέαζε τη σχέση μας με τη φύση, αν τα φυτά μπορούν να συμβάλλουν στην υιοθέτηση νέων πρακτικών σχετικά με την τεχνολογία κ.ά.

Εδώ υπάρχει και το αντίγραφο ενός σχεδίου του 16ου αιώνα, με τίτλο «Η μεγάλη αλυσίδα της ύπαρξης», που αποτυπώνει την ιεραρχία της ζωής. «Στην κορυφή τοποθετούνταν τα θεία και οι άγγελοι. Επειτα οι άνθρωποι, τα ζώα και στην τελευταία βαθμίδα τα φυτά», εξηγεί η Κυριακή Γονή. «Οι απαρχές αυτής της θεώρησης βρίσκονται στον Αριστοτέλη και τον Πλάτωνα. Κάποιοι σύγχρονοι μελετητές εντοπίζουν στη συγκεκριμένη θεώρηση, τις ιστορικές ρίζες της παρούσας οικολογικής κρίσης».

Σχετικά άρθρα

Αγρίνιο: Ένας νεκρός μετά από φωτιά σε εργοτάξιο

Τα μουσικά ξόρκια του Τζάρβις Κόκερ

Μάθιου Νίμιτς στην «Κ»: Να σκεφτούν τι κέρδισαν από τις Πρέσπες

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Εταιρικό Προφίλ
Ταυτότητα
Δημοσιογράφοι
Ιστορικό Αρχείο
Δελτία Τύπου

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Συχνές ερωτήσεις
Αίθουσα Σύνταξης
Κοινωνικές Αναγγελίες
Προαγγελία γάμου
Στοιχεία Επικοινωνίας

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Πακέτα Συνδρομής
Ομαδικές Συνδρομές
Εξυπηρέτηση Συνδρομητών

[Εγγραφείτε](#)

ePaper

Ξεφυλλίστε την έντυπη έκδοση

Newsletters

Τα νέα μας στο inbox σας

Εκδόσεις

Όλες οι εκδόσεις μας